

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

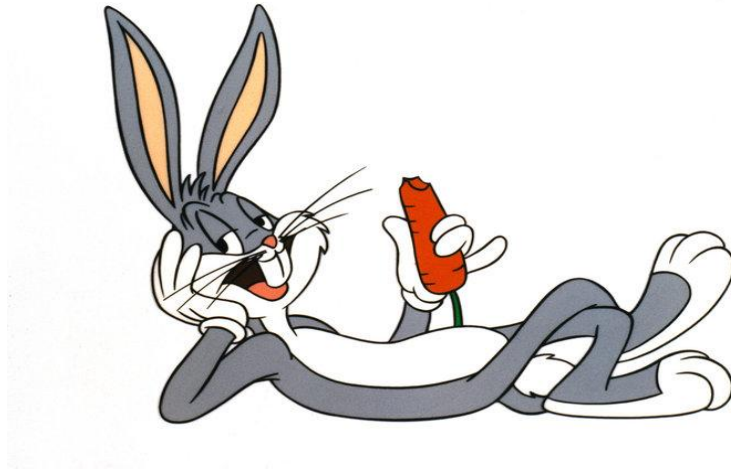
ΤΗΣ ΠΑΤΜΙΑΔΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016

Το Ντόπινγκ στον Αθλητισμό και την Κοινωνία

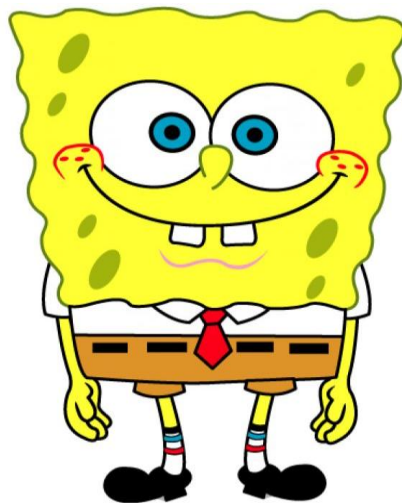
Μαθητές που εκπόνησαν την εργασία

Βούμβας Αλέξης

Μαύρενας Γιάννης

Υπεύθυνος καθηγητής
Γαλάνης Δημήτρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή
2. Ορισμός Ντόπινγκ
3. Ιστορική αναδρομή
4. Πιθανοί λόγοι και κίνητρα χρήσης ντόπινγκ
5. Πιθανά κίνητρα και λόγοι χρήσης ντόπινγκ από νεαρούς ανήλικους αθλητές
6. Οι πιο διαβόητες υποθέσεις ντόπινγκ
7. Σκευάσματα , μέθοδοι και ουσίες που χρησιμοποιούνται στο ντόπινγκ
8. Ανάγκη για ορθή ενημέρωση
9. Πηγές

Το Ντόπινγκ στον Αθλητισμό και την Κοινωνία.

Εισαγωγή

“Για να παρουσιαστείς και να αγωνιστείς στο στάδιο της Ολυμπίας πρέπει να είσαι τέλειος.

-Τι θα πει δάσκαλε τέλειος ; ρωτά ο αθλητής Φιλίνος.

-Το σώμα, Φιλίνε, το καλλιεργούν με τη γυμναστική, την ψυχή με τη μουσική και το πνεύμα με τη γνώση. Μόνο έτσι μπορεί να δημιουργηθεί το κάλλος. Μέσα στο κάλλος κλείνεται σφιχτά η ιδέα του ανθρώπου. Άνθρωπος δεν είναι αυτός που έχει μόνο δυνατό σώμα άλλα αυτός που συγχρόνως έχει και όμορφη ψυχή και πνεύμα. Το κάλλος, λοιπόν, είναι η έκφραση αυτής της πληρότητας, και αυτή η τελειότητα είναι η αρετή. Όποιος κατέχει την αρετή είναι τέλειος.” Πίνδαρος.

Το ντόπινγκ είναι ένα παγκόσμιο, πολυδιάστατο κοινωνικό φαινόμενο, ιδιαίτερα επίκαιρο στις μέρες μας, καθώς παρουσιάζει μία συνεχή δημοσιότητα που αφορά περιστατικά γνωστών αθλητών που συλλαμβάνονται να κάνουν χρήση απαγορευμένων ουσιών και αθλητών που παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα υγείας.

Ομιλούμε για ένα παγκόσμιο φαινόμενο καθώς οι απαγορευμένες ουσίες και μέθοδοι, όπως αυτές ορίζονται στους πίνακες του Παγκόσμιου Οργανισμού Αντι-Ντόπινγκ (WorldAnti – DopingAgency) WADA χρησιμοποιούνται ευρέως στην πλειονότητα των χωρών και στις κατοικήσιμες ηπείρους του πλανήτη.

Ομιλούμε για ένα φαινόμενο με πολλές και διαφορετικές διαστάσεις, οι σπουδαιότερες των οποίων είναι οι παρακάτω :

- Ιατρική: οι ουσίες της λίστας προκαλούν προβλήματα υγείας στους ανθρώπους, και όπως έχει ήδη αναφερθεί, υπάρχουν, επίσημα, καταγεγραμμένοι θάνατοι.
- Ηθική: Με τη χρησιμοποίηση αυτών των ουσιών οι αθλητές αποκτούν ένα αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (συνεπώς η βασική αρχή του αθλητισμού, δηλαδή αυτής της ισονομίας καταργείται). Επιπλέον, μιλούμε (κυρίως λόγω των νέων μορφών γενετικού ντόπινγκ) για παρέμβαση στην ανθρώπινη φύση.
- Νομική: Υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο σε πολλές χώρες που απαγορεύει όχι μόνο τη χρήση αλλά και την εμπορία και διακίνησή τους.
- Παιδαγωγική: Χρειάζεται να σχεδιαστούν εκπαιδευτικά προγράμματα που θα θωρακίσουν την κοινωνία μας απέναντι σε αυτό το κοινωνικό φαινόμενο.

Το Ντόπινγκ είναι κοινωνικό φαινόμενο

Παρότι όλα τα φώτα της δημοσιότητας είναι στραμμένα στους αθλητές υψηλού επιπέδου, για τη χρήση ντόπινγκ, είναι διαπιστωμένο ότι δεν είναι μόνο αυτή η κοινωνική ομάδα που χρησιμοποιεί τις απαγορευμένες ουσίες.

Αν και η WADA ασχολείται κυρίως με την αντιμετώπιση του φαινομένου στον αθλητισμό, το φαινόμενο έχει διεισδύσει έντονα στην κοινωνία και εκτείνεται πέρα από το αθλητικό πλαίσιο. Άνθρωποι χρησιμοποιούν αυτές τις ουσίες για να χάσουν βάρος, να φτιάξουν ένα μυώδες σώμα, να διασκεδάσουν σε ρέιβ πάρτι. Ακόμη, χρήση των ουσιών γίνεται στο στρατό για μεγαλύτερη αντοχή των στρατευμένων κτλ. Παρακάτω παραθέτονται οι παράμετροι και τα στοιχεία που καθιστούν εμφανή την κοινωνική διάσταση και διείσδυση του φαινομένου.

1. Μεγαλύτερος «τζίρος» από τον αντίστοιχο των Ναρκωτικών Ουσιών. Υπάρχουν αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία που αποδεικνύουν το παραπάνω. Αυτό και μόνο δείχνει το εύρος εξάπλωσης και διείσδυσης του φαινομένου.
2. Μεγάλο εύρος ηλικιών, κοινωνικό-οικονομικών στρωμάτων που εμπλέκονται στη χρήση τους.
3. Οικονομικά συμφέροντα και χώρες, το στηρίζουν (Παραγωγή, Εμπόριο, Διακίνηση). Υπάρχουν χώρες που παράγουν και άλλες που συστηματικά επιτρέπουν την εμπορία αυτών των ουσιών.
4. Δημιουργία Εθνικής Νομοθεσίας όπου αναγνωρίζεται η κοινωνική διάσταση του προβλήματος.
5. Τα κράτη χρησιμοποιούν την εκτελεστική εξουσία για τον περιορισμό της εμπορίας και διακίνησης “trafficking”.

Διείσδυση του Φαινομένου

Δεν υπάρχουν έρευνες που να καταγράφουν όλες τις κοινωνικές ομάδες που χρησιμοποιούν τις ουσίες ντόπινγκ ούτε και ποσοτικές έρευνες που να δείχνουν το

ποσοστό διείσδυσης σε καθεμία από αυτές. Όμως, από δημοσιογραφικές, κυρίως, έρευνες προκύπτει ότι χρήση ντόπινγκ γίνεται σε:

1. Αθλητισμό Υψηλού Επιπέδου (διεθνές και εθνικό επίπεδο).
2. Νεανικό Αθλητισμό (σχολικός και πανεπιστημιακός στις ΗΠΑ).
3. Γυμναστήρια (για απόκτηση «ωραίου σώματος», απώλεια βάρους). Διαμέσου των ρεπορτάζ εφημερίδων αλλά και τηλεοπτικών εκπομπών κατανοούμε ότι στο συγκεκριμένο χώρο έχουμε μία ανησυχητική διείσδυση του φαινομένου.
4. Ρείβ πάρτι (π.χ. αμφεταμίνες). Πριν από μερικά χρόνια στην Ελλάδα τηλεοπτικά κανάλια είχαν ρεπορτάζ για τα ρείβ πάρτι, με αναφορές στη χρήση χημικών ουσιών από νεαρούς ώστε σε κατάσταση έκστασης να έχουν αντοχή και να χορεύουν ακατάπαυστα όλη τη νύχτα.
5. Στρατό. Χρησιμοποιούνται ουσίες που καθιστούν πιο επιθετικούς τους στρατιώτες και τους δίνουν μεγαλύτερη αντοχή στην κόπωση. Είναι γνωστό ότι στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο χρησιμοποιήθηκαν αμφεταμίνες ενώ στο Αφγανιστάν οι Σοβιετικοί στρατιώτες χρησιμοποίησαν την ουσία Μπρομαντάν.

Η λίστα των απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων που έχει συντάξει η WADA και η οποία είναι συνέχεια της λίστας που είχε συντάξει και συνεχώς ανανεώνει η Ιατρική Επιτροπή της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (ΔΟΕ), περιλαμβάνει ουσίες και μεθόδους που έχουν τουλάχιστον δύο από τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Υπάρχει κάποια επιστημονική ή ιατρική απόδειξη ότι έχει φαρμακολογική επίδραση ή γνωρίζουμε, εμπειρικά, ότι η μέθοδος μπορεί να βοηθήσει την αθλητική απόδοση (κώδικας της WADA).
- Υπάρχει κάποια ιατρική ή άλλη επιστημονική απόδειξη, φαρμακευτικό αποτέλεσμα, ή γνωρίζουμε, εμπειρικά, ότι η χρησιμοποίηση ουσίας ή μεθόδου αντιπροσωπεύει ένα υπαρκτό ή πιθανό κίνδυνο για την υγεία του αθλητή.
- Ο προσδιορισμός της WADA ότι η χρήση ουσιών ή μεθόδων βλάπτει το αθλητικό πνεύμα όπως αυτό περιγράφεται στην εισαγωγή του κώδικα.

Σύμφωνα με τα αγγλόφωνα γλωσσικά λεξικά, η λέξη ντόπινγκ προέρχεται από την Ολλανδική λέξη “dooop”, και περιγράφει ένα παχύρρευστο υγρό ή σάλτσα. Από άλλες πηγές φαίνεται ότι η λέξη προέρχεται από τους ιθαγενείς της Νοτίου Αφρικής και αργότερα χρησιμοποιήθηκε από τους Ολλανδούς Boers για να περιγράψει οποιοδήποτε διεγερτικό ποτό. Σταδιακά ο όρος έλαβε μία ευρύτερη έννοια και, έτσι, αναφορικά με τον αθλητισμό έγινε γνωστός ως ντόπινγκ.

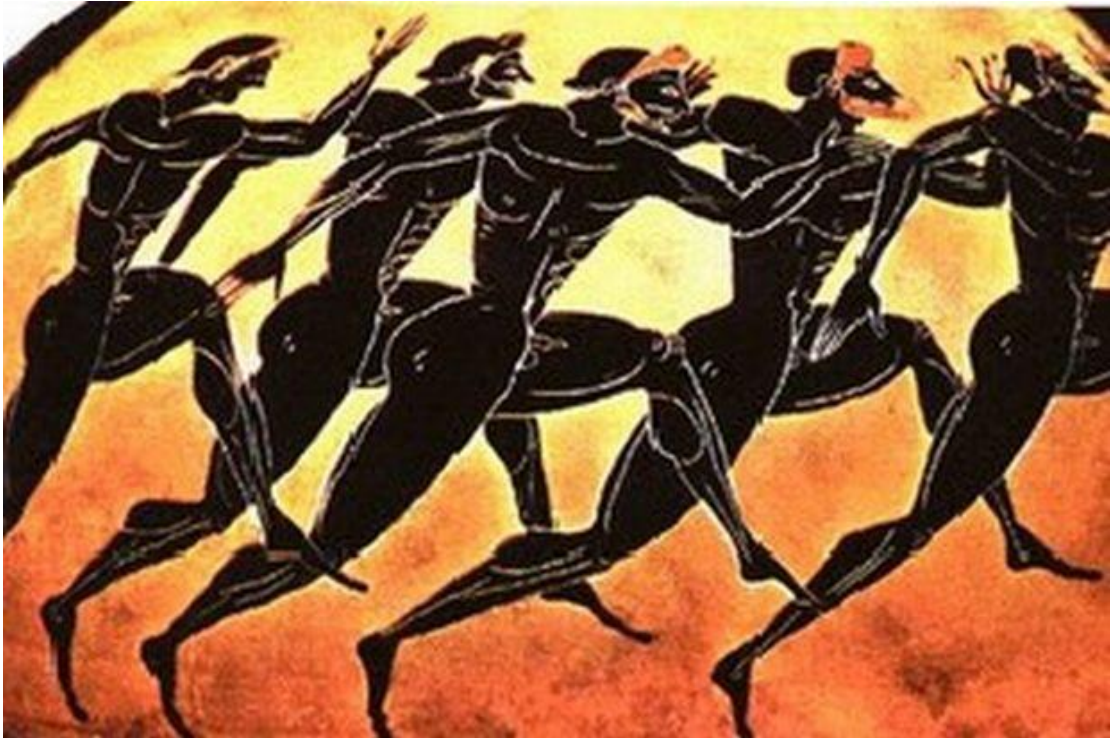
Το 1985, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όρισε το ντόπινγκ ως εξής: «ντόπινγκ είναι η καταπάτηση του νόμου και του κανονισμού που έχουν θεσπίσει οι αθλητικοί οργανισμοί αναφορικά με την χρησιμοποίηση απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων».

Συνοπτικά μπορούμε να πούμε ότι ως ντόπινγκ θεωρούνται και τα παρακάτω

- Η ύπαρξη απαγορευμένης ουσίας ή μεταβολιτών αυτής σε δείγμα που λαμβάνεται από τον αθλητή. Συνήθως λαμβάνονται ούρα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, αίμα. Σε ερευνητικό επίπεδο χρησιμοποιούνται μέθοδοι για ανίχνευση απαγορευμένων ουσιών σε μαλλιά και ιδρώτα αθλητών, με πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα.
- Η χρήση ή η προσπάθεια χρήσης απαγορευμένης ουσίας ή μεθόδου.
- Η άρνηση ή η αποτυχία να προσέλθει ο αθλητής/τρια για συλλογή δείγματος, μετά την ειδοποίηση.
- Η καταστρατήγηση των εφαρμοσμένων απαιτήσεων για διαθεσιμότητα των αθλητών, για έλεγχο εκτός αγώνων, συμπεριλαμβανομένης και της αποτυχίας να παρέχει ο αθλητής/τρια αξιόπιστα whereabouts (φύλλα εντοπισμού).
- Προσπάθεια εξαπάτησης ή εξαπάτηση κάποιου σταδίου του ελέγχου ντόπινγκ.
- Κατοχή απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων.

- Trafficking (διακίνηση, εμπορία,) απαγορευμένης ουσίας και μεθόδου.
- Διαχείριση ή προσπάθεια διαχείρισης απαγορευμένης ουσίας ή μεθόδου από κάποιο αθλητή/τρια καθώς επίσης και οποιαδήποτε βοήθεια, παρότρυνση, κάλυψη για κάποιο παράπτωμα των κανόνων αντι-ντόπινγκ.

Ιστορική Αναδρομή

Στην επίσημη ιστοσελίδα του Αυστραλέζικου Ινστιτούτου Καταπολέμησης του Ντόπινγκ (ASDA) αναγράφεται αναφορικά με τους Ολυμπιακούς Αγώνες στην Αρχαία Ελλάδα «Από το 400 π.Χ. ο αθλητισμός στην αρχαία Ελλάδα είχε την ίδια, ίσως και πιο σημαντική, θέση μέσα στην κοινωνία από όσο σήμερα. Από τα γραπτά του Πλάτωνα προκύπτει ότι η νίκη στους Ολυμπιακούς Αγώνες επιβραβευόταν με χρηματικό έπαθλο που σήμερα αντιστοιχεί σε μισό εκατομμύριο δολάρια. Ακόμη, οι νικητές είχαν και άλλα προνόμια όπως, φαγητό, σπίτι καθώς και φορολογικές ελαφρύνσεις. Ο επαγγελματισμός καθώς και η εμπορευματοποίηση οδήγησε στη διαφθορά. Εκτός από την πολιτική παρέμβαση, ένας από τους σημαντικούς λόγους που οδήγησαν στην κατάργηση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αρχαία Ελλάδα, ήταν και η χρήση των ουσιών».

Πιστεύεται ότι στην αρχαία Ελλάδα οι αθλητές έτρωγαν ζώα (πριν τους αγώνες). Η διατροφή τους περιελάμβανε μεγάλες ποσότητες κρέατος και κεράτων καθώς επίσης, φυτά και μανιτάρια με χημικά πρόσθετα ώστε να βελτιώνονται οι επιδόσεις τους ή να επισπεύδεται η αποκατάσταση. Όταν ο αυτοκράτορας Θεοδόσιος κατήργησε τους αγώνες το 396 π.Χ, μεταξύ των λόγων που επικαλέστηκε ήταν και το «ντόπινγκ». Παρότι υπάρχουν κοινά σημεία και σίγουρα δεν μπορούμε να σταθούμε σε μια ωραιοποιημένη εικόνα του Αθλητισμού στην αρχαία Ελλάδα δεν μπορούμε, όμως, να μιλούμε για ντόπινγκ, τουλάχιστον με τη μορφή που υπάρχει στη σημερινή κοινωνία.

Στα Ρωμαϊκά χρόνια που ο αθλητισμός είχε τη μορφή θεάματος, μακριά από τα Ολυμπιακά ιδεώδη της αρχαίας Ελλάδας, υπήρχε, επίσης, χρήση ουσιών που θεωρούνταν ικανές να βοηθήσουν τους μετέχοντες στις μονομαχίες, που διεξάγονταν στις αρένες.

Κατά το 19ο αιώνα έχουμε την καταγραφή των πρώτων περιστατικών χρήσης απαγορευμένων ουσιών, κυρίως ηρωίνης και μορφίνης. Το 1867, στους φημισμένους αγώνες των έξι ημερών, οι Γάλλοι αθλητές ενδέχεται να χρησιμοποιούσαν μίγματα καφεΐνης, οι Βέλγοι αθλητές ζάχαρη με αιθέρα και κάποιοι άλλοι αθλητές αλκοολούχα ποτά με νιτρογλυκερίνη. Το 1896, ο Arthur Lindon, Ουαλός αθλητής που συμμετείχε στον ποδηλατικό αγώνα Μπορντό- Παρίσι, έμεινε στην Ιστορία ως ο πρώτος αθλητής που, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, πεθαίνει από τη χρήση ουσιών ντόπινγκ. Μερικοί από τους θανάτους διασήμων αθλητών που σημάδεψαν την αθλητική ιστορία ήταν οι παρακάτω :

- Το 1904, στους Ολυμπιακούς Αγώνες που διεξήχθησαν στο Σαιντ Λούις των Η.Π.Α, ο Τόμας Χικς (Thomas Hicks) χρησιμοποίησε αλκοόλ και κοκαΐνη για να νικήσει αλλά κατέρρευσε αφού πέρασε ως νικητής τη γραμμή τερματισμού.
- Το 1960, ο Δανός αθλητής Ενεμάρκ Γιένσεν (Enemark Jensen) πλήρωσε με τη ζωή του το τίμημα της χρήσης των αμφοεταμινών.

- Το 1967, ο Άγγλος ποδηλάτης ΤομΣίμπσον (TomSimpson) χρησιμοποίησε επίσης αμφεταμίνες και αφού κατάφερε να ανεβεί στο ποδήλατό του, μετά από δύο πτώσεις, έπεσε νεκρός στο έδαφος. Στην ποδηλατική του μπλούζα βρέθηκαν αμφεταμίνες, όπως επίσης, και στις αποσκευές του.

Στις μαύρες σελίδες του αθλητισμού συμπεριλαμβάνονται αρκετά περιστατικά ντόπινγκ, θα αναφερθούμε στα πιο γνωστά:

- Από το 1960, στην ανατολική Γερμανία λειτούργησε ένα συστηματικό πρόγραμμα χρησιμοποίησης επικίνδυνων εργογενών ουσιών με την κωδική ονομασία Εθνικό πρόγραμμα 1425 (StateProgram 1425). Το πρόγραμμα αυτό εισήγαγε περίπου 10.000 αθλητές, στις ακαδημίες όπου έκαναν «προπόνηση», στις φαρμακευτικές ουσίες, με σκοπό να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους. Όταν διαλύθηκε το κράτος της Ανατολικής Γερμανίας οι αποκαλύψεις ήταν συνταρακτικές. Συγκινητική ήταν η αφήγηση πρώην αθλήτριας, που ανέφερε ότι, ενώ ήταν ακόμη στο δημοτικό, την υποχρέωναν να λαμβάνει τα μπλε χαπάκια (εικάζεται ότι ήταν στεροειδή) και φυσικά να ακολουθεί ένα εξοντωτικό πρόγραμμα προπόνησης. Όταν η αθλήτρια θέλησε να σταματήσει τον αθλητισμό και να βγει από το εθνικό πρόγραμμα, κάλεσαν στο σχολείο τους γονείς της για να τους εξηγήσουν ότι εάν η κόρη τους σταματήσει αυτοί θα χάσουν όλα τα προνόμια που τους είχαν δοθεί. Εξαιτίας των πιέσεων το νεαρό κορίτσι αναγκάστηκε να συνεχίσει τόσο να προπονείται όσο και να παίρνει τα χαπάκια. Υπάρχουν και άλλες συγκλονιστικές μαρτυρίες όπως, αθλήτριας που μετά από χρόνια χρήση στεροειδών είχε αλλαγή στα χαρακτηριστικά του φύλου της, αθλητριών που έμεναν έγκυοι για να επιτευχθεί ορισμένη ορμονική αντίδραση του οργανισμού, εμφύσηση αερίων εντός του σώματος αθλητή κτλ.

- Στους Αγώνες του Βερολίνου το 1936, παρατηρήθηκε σημαντική χρήση αμφεταμινών.

- Το 1998, ο ποδηλατικός Γύρος της Γαλλίας παραλίγο να διακοπεί όταν οι αστυνομικές/ τελωνιακές αρχές στην πόλη Νεβίλ αν Φερράν (Neuville-en-Ferrain), στα Γάλλο-Βελγικά σύνορα, ανακάλυψαν στα αυτοκίνητα της Γαλλικής Επαγγελματικής Ποδηλατικής ομάδας Φεστίνα (Festina) μεγάλη ποσότητα απαγορευμένων ουσιών (EPO, αυξητική ορμόνη, τεστοστερόνη, κορτικοειδή, αμφεταμίνες κ.ά). Η προσαγωγή για ανάκριση του προσωπικού της ομάδας, καθώς και των αθλητών, έστρεψαν όλα τα φώτα της δημοσιότητας σ' αυτό το ιστορικό αθλητικό γεγονός. Οι καταθέσεις του ΒίλυΒόετ (WillyVoet) καθώς και του ΜπρούνοΡοσσέλ (BrunoRossel,διευθυντή της ομάδας) και του ΕρικΡικαέρ (ιατρού της ομάδας, EricRyckaert) έδειξαν στο κοινό ότι το ντόπινγκ των αθλητών ήταν μία πολύ καλά οργανωμένη λειτουργία, από το επιτελείο της ομάδας. Συνολικά, τα γεγονότα αυτά έγιναν η αφορμή για να αποφασίσει η Δ.Ο.Ε. να οργανώσει το 1999, μία Παγκόσμια Συνδιάσκεψη για την αντιμετώπιση του φαινομένου και, στη

συνέχεια, να δημιουργήσει τη WADA, η οποία αργότερα ανεξαρτοποιήθηκε από τη ΔΟΕ.

- Το 1988, κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων της Σεούλ, ο Καναδός Μπεν Τζόνσον (BenJohnson) κατάφερε να γίνει το θετικό και αρνητικό κέντρο της δημοσιότητας, σε διάστημα ολίγων ωρών. Αρχικά κέρδισε την κούρσα των 100 μέτρων και αργότερα, στον έλεγχο ντόπινγκ, αποκαλύφθηκε ότι είχε κάνει χρήση στεροειδών. Το συγκεκριμένο περιστατικό έδωσε πολύ μεγάλη δημοσιότητα στο ντόπινγκ και ανάγκασε τα κράτη και τους αθλητικούς φορείς και οργανισμούς να καταβάλουν μεγαλύτερη και συστηματικότερη προσπάθεια αντιμετώπισής του.

Πιθανοί λόγοι και κίνητρα χρήσης ντόπινγκ

Είναι εύλογο να αναζητήσει κάποιος τους λόγους και τα κίνητρα που ωθούν τους αθλητές στη χρήση των απαγορευμένων ουσιών. Οι λόγοι που μπορεί να εντοπίσει κάποιος εύκολα (κάποιοι αναγράφονται στην βιβλιογραφία, ενώ άλλοι προκύπτουν από προσωπική έρευνα, προσωπικές συνεντεύξεις σε ειδικές ομάδες, καθώς επίσης και μέσα από το διάλογο στο πλαίσιο του προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας) είναι οι εξής:

- Οικονομικά οφέλη, χρηματικά έπαθλα στους αγώνες, υπογραφή συμβολαίων με χορηγούς, οδοιπορικά από αθλητικές ομοσπονδίες, οδοιπορικά και χρηματικά έπαθλα από τα κράτη και τις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές. Υπάρχουν πολλοί που

υποστηρίζουν ότι η πλήρης επαγγελματικοποίηση του αθλητισμού καθιστά αδύνατη την καταπολέμηση του ντόπινγκ, καθώς, τα οικονομικά κίνητρα είναι μεγάλα και λειτουργούν δελεαστικά προς όλους τους αθλητές.

- Μελλοντική επαγγελματική αποκατάσταση, εισαγωγή στις ένοπλες δυνάμεις, σώματα ασφαλείας, ομοσπονδίες, υπουργεία αθλητισμού. Πέρα από τα οικονομικά οφέλη οι αθλητές έχουν και άλλα κίνητρα, όπως τη μεταθλητική τους επαγγελματική αποκατάσταση. Υπάρχει μία έντονη ανησυχία στους αθλητές σχετικά με το τι θα κάνουν μετά το τέλος της αθλητικής τους καριέρας. Αφοσιωμένοι από μικρή ηλικία στον πρωταθλητισμό έχουν μείνει πίσω σε επίπεδο σπουδών όσο και επαγγελματικής προϋπηρεσίας σε κάποιο, εκτός αθλητισμού, τομέα. Συνεπώς, θέλουν να εξασφαλίσουν πριν το τέλος της αθλητικής τους καριέρας μια «σίγουρη» εργασία.
- Προσωπική αμφισβήτηση των αθλητικών τους δυνατοτήτων. Καθώς ο χρόνος που μεσολαβεί μέχρι τους αγώνες μικραίνει και η πρόοδος, δεν ήταν ή δεν είναι η αναμενόμενη, αρχίζουν να αμφισβητούν τις προσωπικές τους δυνατότητες και συνεπώς, θεωρούν ότι χρειάζονται να λάβουν ουσίες για να βελτιωθούν και να πετύχουν το στόχο τους.
- Ο φόβος αποτυχίας. Ο Βέλγος αθλητής της ορεινής ποδηλασίας Φιλίπ Μερχάγκε (Philip Maerhagge) ήταν ένα από τα μεγαλύτερα φαβορί για το χρυσό μετάλλιο στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας. Σε έλεγχο που του έγινε, πριν από την συμμετοχή του σε αγώνα του Παγκοσμίου Κυπέλλου, διαπιστώθηκε ότι είχε κάνει χρήση EPO. Όταν ανακοινώθηκε το αποτέλεσμα του εργαστηριακού ελέγχου ο ίδιος παραδέχθηκε το γεγονός και δήλωσε ότι επιθυμούσε παρά πολύ το μετάλλιο και έκανε λήψη EPO διότι “φοβόταν μην αποτύχει”.
- Πίεση Χορηγών, συμβόλαια με ειδικά Μπόνους (bonus) για συγκεκριμένες επιτυχίες. Οι αθλητές συνάπτουν συμβόλαια με Χορηγούς που σε αρκετές περιπτώσεις προβλέπουν ειδικές χρηματικές απολαβές ανάλογα με τη θέση που θα καταλάβουν στους αγώνες. Συνεπώς, οι αθλητές χρειάζεται να εξασφαλίσουν συγκεκριμένη θέση ώστε να λάβουν τα χρήματα από τη Χορηγία.
- Εθνικές προσδοκίες, αθλητές ως αθλητικά σύμβολα. Οι πρωταθλητές με διακρίσεις σε παγκόσμια πρωταθλήματα και Ολυμπιακούς Αγώνες αντιμετωπίζονται ως εθνικοί ήρωες ή ακόμη, και ως εθνικά σύμβολα. Σε πολλές περιπτώσεις ολόκληρο το έθνος ασχολείται με την προετοιμασία ενός συγκεκριμένου αθλητή ή μιας ομάδας και οι προσδοκίες της χώρας αποτελούν ένα φορτίο ασήκωτο για τους αθλητές που φοβούνται μήπως απογοητεύσουν τους συμπατριώτες τους.
- Πίεση από προπονητές. Οι προπονητές προτείνουν, επίμονα πολλές φορές, τη λήψη απαγορευμένων ουσιών από τους αθλητές τους. Σε άλλες περιπτώσεις οι προπονητές προπονούν σκληρά τους αθλητές και τους οδηγούν στη λήψη απαγορευμένων ουσιών ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν.

- Επιθυμία για γρήγορο αποτέλεσμα και επιτυχία. Το ντόπινγκ έχει ανατρέψει την προπονητική διαδικασία και μεταξύ των άλλων δίνει τη δυνατότητα στους αθλητές να έχουν μία ταχύτερη αθλητική εξέλιξη, καθώς, μεταξύ των άλλων, ουσίες όπως τα στεροειδή προσφέρουν πιο γρήγορη αποκατάσταση μεταξύ των προπονήσεων. Σε πολλά αθλήματα οι καμπύλες αθλητικής εξέλιξης παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις, οι οποίες δημιουργούν υπόνοιες για χρήση απαγορευμένων ουσιών.
- «Όλοι χρησιμοποιούν, γιατί όχι και εγώ».
- Έλλειψη οργανωμένης αθλητιατρικής και προπονητικής υποστήριξης. Όταν δεν υπάρχει αθλητιατρική και προπονητική υποστήριξη στους αθλητές, ο αθλητής πιστεύει ότι δεν έχει δυνατότητα να διακριθεί σε διεθνές επίπεδο δίχως τη χρήση απαγορευμένων ουσιών. Η σωστή υποστήριξη του αθλητή, τόσο προπονητικά όσο και αθλητιατρικά, συντελεί στο να αποβληθεί η σκόπιμη υπάρχουσα πεποίθηση ότι δίχως ντόπινγκ δεν μπορεί κάποιος να διακριθεί σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Οργανωμένο κρατικό σύστημα φαρμακευτικής υποστήριξης. Αναφέρθηκε η περίπτωση της ανατολικής Γερμανίας, όμως δεν είναι η μοναδική. Μπορεί τη δεκαετία του 1970 να μιλούσαν όλοι για την Ανατολική Γερμανία, τη δεκαετία του 1980 για την Κούβα, αλλά τη δεκαετία του 1990, η Κίνα συγκέντρωνε τις περισσότερες υποψίες. Τα κράτη που έχουν οργανωμένο σύστημα φαρμακευτικής υποστήριξης υποχρεώνουν τους αθλητές τους να ενταχθούν στο πρόγραμμα και να λάβουν συγκεκριμένες ουσίες.
- Ανεξέλεγκτη λήψη συμπληρωμάτων. Οι αθλητές, επηρεασμένοι από διαφημίσεις καθώς και από την, στόμα με στόμα, προώθηση σκευασμάτων διατροφής ή αθλητικών συμπληρωμάτων, όπως ονομάζονται, ανάλογα με την περίπτωση, καταλήγουν να χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες. Σε πολλές περιπτώσεις τα σκευάσματα αναγράφουν την ύπαρξη ουσίας που εμπεριέχουν και η οποία βρίσκεται στη λίστα των απαγορευμένων ουσιών, υπάρχουν όμως και περιπτώσεις που η πραγματική σύνθεση του σκευάσματος δεν αναγράφεται, με αποτέλεσμα ο αθλητής, εν αγνοία του, να χρησιμοποιεί απαγορευμένες ουσίες.
- Ανεξέλεγκτη λήψη φαρμάκων. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϋ η Ρουμάνια νικήτρια του συνθέτου της ενόργανης γυμναστικής, βρέθηκε θετική για την ουσία ψευτοεφεδρίνη, καθώς ο προπονητής της χορήγησε σιρόπι, για ιατρικούς λόγους, δίχως να προσέξει ότι στη σύνθεση του σκευάσματος εμπεριείχετο απαγορευμένη ουσία, με αποτέλεσμα η αθλήτρια να ενοχοποιηθεί.
- Πιο «αθλητικό» σώμα. Σε πολλές περιπτώσεις, οι άνθρωποι χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες απλά και μόνο για να έχουν λιγότερο λίπος ή γενικότερα για να «κτίσουν» αθλητικό σώμα, ακόμη και εάν αυτό δεν συνεισφέρει στη βελτιστοποίηση της αθλητικής τους επίδοσης.
- Να επισπεύσουν την αποκατάσταση. Την αποκατάσταση, δηλαδή, τόσο μεταξύ των προπονήσεων όσο και μετά τους αγώνες.

- Να προπονηθούν και να αγωνιστούν τραυματισμένοι. Το φαινόμενο είναι πολύ έντονο στα ομαδικά αθλήματα όπου οι προπονητές δίνουν εντολές στο ιατρικό επιτελείο της ομάδας να «κάνει τα αδύνατα δυνατά για να ετοιμάσει τον τραυματισμένο αθλητή» για τον επόμενο σημαντικό αγώνα της ομάδας.
- Εσωτερική επιθυμία για διάκριση και πρωτιά. Υπάρχουν στοιχεία ερευνών που δείχνουν ότι συχνά οι αθλητές χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες απλά για να διακριθούν. Καταγεγραμμένα περιστατικά αναφέρουν χρήση ουσιών για συμμετοχή σε τοπικούς και ερασιτεχνικούς αγώνες.

Πιθανά κίνητρα και λόγοι χρήσης ντόπινγκ από νεαρούς ανήλικους αθλητές

- Εισαγωγή σε ΑΕΙ/ ΤΕΙ. Στην Ελλάδα υπάρχει νομοθετική πρόβλεψη για πριμοδότηση των αθλητών στην εισαγωγή τους στα ΑΕΙ/ ΤΕΙ, ανάλογα με τις αθλητικές τους επιτυχίες, σε πανελλήνια σχολικά πρωταθλήματα, σε παγκόσμια σχολικά πρωταθλήματα και σε πανελλήνιους αγώνες. Σε ορισμένες περιπτώσεις έχουμε απευθείας εισαγωγή των αθλητών σε πανεπιστημιακές σχολές, δίχως την ανάγκη συμμετοχής στις εισαγωγικές εξετάσεις.
- Οικονομικά κίνητρα. Όπως οι ενήλικες αθλητές έτσι και οι νεαροί δελεάζονται από τις οικονομικές απολαβές που προκύπτουν από τις αθλητικές επιτυχίες.
- Συναισθηματική αναγνώριση και δημόσια αναγνωρισιμότητα. Οι νεαροί αθλητές επιζητούν και αρέσκονται να είναι ευρέως αναγνωρίσιμοι.
- Προβλήματα στην προσωπική τους ζωή. Οι δυσκολίες στις σχέσεις τους με το άλλο φύλο, τους γονείς, τους δασκάλους, τους ωθούν να εστιάζουν όλη τους την προσπάθεια στον αθλητισμό και να θεωρούν ότι μόνο μέσα από τον αθλητισμό «αποκτά νόημα η ίδια τους η ύπαρξη».
- Χαλαρή απόδοση στα μαθήματα. Συχνά οι νεαροί αθλητές θεωρούν (υποσυνείδητα ή και συνειδητά) ότι δεν έχουν καμία άλλη δυνατότητα να επιτύχουν κάτι καλό στη ζωή τους παρά μόνο διά του αθλητισμού. Έτσι, δεν έχουν κανένα φραγμό να χρησιμοποιήσουν οτιδήποτε, προκειμένου να πετύχουν την αθλητική διάκριση.
- Να μοιάσουν στα είδωλά τους. Στις εξωσχολικές προπονήσεις τους μαθαίνουν ότι οι πρωταθλητές που θαυμάζουν, χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες και έτσι οι οποιοδήποτε ενδοιασμοί τους καταρρέουν.
- Ελλιπή γνώση και συναίσθηση της επικινδυνότητας των ουσιών. Δεν υπάρχει συστηματικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που να προβάλλει τις επιπτώσεις στην υγεία,

από τη χρήση των απαγορευμένων ουσιών, με αποτέλεσμα πολλοί να θεωρούν ότι πρόκειται για ουσίες που βοηθούν την αθλητική επίδοση και φτιάχνουν ωραία σώματα.

- Απόλυτη εμπιστοσύνη στον προπονητή. Οι αθλητές αναπτύσσουν συναισθηματικό δεσμό με τους προπονητές τους. Οτιδήποτε τους προτείνουν το δέχονται, στις περισσότερες περιπτώσεις, ανεπιφύλαχτα.
- Ανεξέλεγκτη λήψη διατροφικών συμπληρωμάτων. Όπως και οι ενήλικες αθλητές, λαμβάνουν συμπληρώματα δίχως να εξασφαλίζουν ότι δεν περιέχουν απαγορευμένες ουσίες.

Οι πιο διαβόητες υποθέσεις ντόπινγκ

Με τον αποκλεισμό του Δημήτρη Χονδροκούκη από τους Ολυμπιακούς Αγώνες λόγω χρήσης απαγορευμένης ουσίας, ο αριθμός των αθλητών που πιάστηκαν ντοπέ πριν καν φτάσουν στο Λονδίνο ανέβηκε στους 108! Ποιος είπε ότι το ντόπινγκ δεν είναι στα ίδια επίπεδα με παλιά; Βέβαια, οι πιο διαβόητες ιστορίες ντόπινγκ στις Ολυμπιάδες είναι αυτές που συμβαίνουν κατά την διάρκεια των αγώνων και όχι αυτές που προλαβαίνουν οι αρχές. Χρυσά ολυμπιακά μετάλλια που έχουν αλλάξει κατόχους, ιστορίες κυνηγητού, εντάσεις, κλάματα και άλλα πολλά έχουν σημαδέψει την πορεία των αγώνων που δείχνουν να μην μπορούν να απαλλαγούν από το άγος του ντόπινγκ.

1972, Μόναχο: ΡικΝτεΜοντ, ΗΠΑ (Κολύμβηση)

Ο ΡικΝτεΜοντ ήταν ο κάτοχος του παγκόσμιου ρεκόρ στα 1500μ. όταν κατέκτησε το πρώτο του μετάλλιο στους Ολυμπιακούς του Μονάχου, στα 400μ. ελεύθερο. Οι Αμερικανοί περίμεναν τουλάχιστον άλλο ένα χρυσό από αυτόν, στο «καλό» του αγώνισμα, αλλά τελικά δεν τον είδαν να αγωνίζεται ποτέ ενώ οι διοργανωτές του αφαίρεσαν και το πρώτο χρυσό που πήρε. Ο λόγος ήταν η εφεδρίνη που ανιχνεύθηκε στα ούρα του. Ο ΝτεΜοντ ισχυρίστηκε ότι έπαιρνε ένα φάρμακο για το άσθμα, αλλά τελικά αποκλείστηκε από τους Αγώνες. Την επόμενη χρονιά έκανε παγκόσμιο ρεκόρ και στα 400μ. Το 2001 η Ολυμπιακή Επιτροπή των ΗΠΑ, έπειτα από ένα μακροχρόνιο αγώνα του αθλητή να αποκαταστήσει το όνομά του, ανακοίνωσε πως όντως είχε κάνει λάθος το 1972 και πως το φάρμακο που έπαιρνε ο ΝτεΜοντ για το άσθμα ήταν κάτι που του είχε χορηγήσει κανονικά, με συνταγή, ο γιατρός. Ωστόσο η ΔΟΕ αρνήθηκε να τον αποκαταστήσει και να του επιστρέψει το μετάλλιο.

1984, Λος Άντζελες: Άννα Βερούλη, Ελλάδα (Στίβος)

Η Άννα Βερούλη ήταν η μεγάλη ελπίδα της Ελλάδας για ένα μετάλλιο στον στίβο στο Λος Άντζελες. Δύο χρόνια νωρίτερα είχε κάνει τη μεγάλη έκπληξη στο Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα, με το οποίο είχε εγκαινιαστεί το Ολυμπιακό Στάδιο της Αθήνας, κατακτώντας το χρυσό μετάλλιο στον ακοντισμό. Σ' εκείνο τον αγώνα, μάλιστα, τρίτη ήταν η Σοφία Σακοράφα που την ίδια χρονιά είχε πετύχει παγκόσμιο ρεκόρ! Η Βερούλη δεν κατόρθωσε ποτέ να επιβεβαιώσει τις ελπίδες των Ελλήνων στο Λος Άντζελες, αφού πιάστηκε να έχει κάνει χρήση νανδρολόνης και οι διοργανωτές την έστειλαν πίσω στην Αθήνα.

1988, Σεούλ: Μπεν Τζόνσον, Καναδάς (Στίβος)

Η πιο διαβόητη υπόθεση ντοπαρίσματος όλων των εποχών σε οποιαδήποτε αθλητική διοργάνωση συνέβη στην Σεούλ το 1988, στην περίφημη κούρσα των 100 μέτρων όταν ο Καναδός σπρίντερ έσπασε το παγκόσμιο ρεκόρ τρέχοντας την απόσταση στο εξωπραγματικό για την εποχή 9' 79" και νικώντας τον μεγάλο του αντίπαλο Καρλ Λιούις. Ο Μπεν Τζόνσον πιάστηκε να έχει κάνει χρήση στανοζολόλης τρεις μέρες μετά και τιμωρήθηκε με αποκλεισμό και στέρηση του μεταλλίου, που πήγε στον Λιούις. Στα επόμενα χρόνια 5 ακόμη από τους 8 φιναλίστ εκείνης της κούρσας (ο ίδιος ο Λιούις, αλλά και οι Λίνφορντ Κρίστι -2ος, Ντένις Μίτσελ -4ος, Ντεζάι Γουίλιαμς -6ος, Ρέι Στιούαρτ -7ος) πιάστηκαν ντοπέ ή ενεπλάκησαν σε περίεργες ιστορίες ντόπινγκ. Μόνο ο 3ος Κάλβιν Σμιθ και ο 5ος Ρόμπσον Ντα Σίλβα δεν κατηγορήθηκαν ποτέ για χρήση απαγορευμένων ουσιών...

2000, Σίδνεϊ: Μάριον Τζόουνς, ΗΠΑ (Στίβος)

Στις αρχές της νέας χιλιετίας, οι παλιές και εύκολα ανιχνεύσιμες ντόπες (εφεδρίνη, στανοζολόλη, νανδρολόνη –τα λεγόμενα «αναβολικά» δηλαδή) έδιναν τη θέση τους σε απίστευτα εξελιγμένα και πανάκριβα φάρμακα, με κορυφαίο το THG που χρειάζονταν ειδικούς ελέγχους για να ανιχνευθούν. Την ίδια περίοδο η Αμερικανίδα σπρίντερ Μάριον Τζόουνς άφηνε πίσω της όλο τον ανταγωνισμό και έδειχνε ότι ήταν η μόνη γυναίκα που θα μπορούσε ίσως να σπάσει κάποτε το απίστευτο ρεκόρ της Φλόρενς Τζόινερ Γκρίφιθ (η οποία είχε πεθάνει, δύο χρόνια νωρίτερα, πιθανότατα λόγω της εκτεταμένης χρήσης αναβολικών, κάτι όμως που δεν αποδείχτηκε ποτέ). Στο Σίδνεϊ η Τζόουνς κατέκτησε 5 μετάλλια, αλλά 7 χρόνια μετά, όταν η υπόθεση BALCO (του εργαστηρίου που παρήγε το THG) έφτασε στα δικαστήρια, αναγκάστηκε να παραδεχτεί τη χρήση του κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες και της αφαιρέθηκαν όλα, ενώ η ίδια πήγε και φυλακή για ψευδορκία σε προηγούμενο δικαστήριο για την ίδια υπόθεση. Στην κούρσα των 100 μέτρων στο Σίδνεϊ, την δεύτερη θέση είχε πάρει η Κατερίνα Θάνου, ωστόσο μετά την παραδοχή της Τζόουνς, η ΔΟΕ αρνήθηκε να δώσει το χρυσό στην Ελληνίδα αθλήτρια, διότι στο μεταξύ και η ίδια ενεπλάκη σε μεγάλο, ολυμπιακό σκάνδαλο ντόπινγκ.

2004, Αθήνα: Κώστας Κεντέρης και Κατερίνα Θάνου, Ελλάδα (Στίβος)

Η γνωστή υπόθεση που συντάραξε το ελληνικό φίλαθλο (και όχι μόνο) κοινό μια μέρα πριν την τελετή έναρξης δεν χρειάζεται πολύ ανάλυση. Έχουν γραφτεί χιλιάδες γραμμές για το τι ακριβώς συνέβη και το ποιος ήταν ο υπεύθυνος. Η υπόθεση έκλεισε πρόσφατα και δικαστικά με μόνο τον προπονητή των δύο αθλητών Χρήστο Τζέκο να τιμωρείται. Οι Θάνου και Κεντέρης (αργυρή και χρυσός Ολυμπιονίκης στο Σίδνεϊ και μεγάλες ελπίδες της Ελλάδας για νίκες στην Αθήνα) προσποϊήθηκαν ένα ατύχημα με τη μηχανή του προπονητή τους για να αποφύγουν να περάσουν από έλεγχο ντόπινγκ και τελικά τιμωρήθηκαν με αποκλεισμό από τους Αγώνες, σπιλώνοντας το όνομα της διοργανώτριας Ελλάδας.

2004, Αθήνα: Αντριάν Άνους και Ρόμπερτα Φάζεκας, Ουγγαρία (Στίβος)

Οι δύο Ούγγροι ρίπτες κατέκτησαν χρυσά μετάλλια, ο Άνους στη σφύρα και ο Φάζεκας στον δίσκο, αλλά τους αφαιρέθηκαν όταν ο πρώτος προσπάθησε να δώσει άλλο δείγμα στο ντόπινγκ κοντρόλ (είχε ένα σακουλάκι με ξένα ούρα μαζί του), ενώ ο δεύτερος δεν εμφανίστηκε ποτέ!

2004, Αθήνα: Ιρίνα Κορζανένκο, Ρωσία (Στίβος)

Το πρώτο χρυσό του στίβου δόθηκε στην Αρχαία Ολυμπία και πήγε στην Ρωσίδα σφαιροβόλο και αμέσως μετά την ανάγκασαν να το γυρίσει πίσω, αφού πιάστηκε με στανοζολόλη, ατιμάζοντας με τον χειρότερο τρόπο τον ιερό τόπο των αγώνων. Γενικά, οι αγώνες της Αθήνας, ειδικά για την στίβο ήταν οι πιο «βρώμικου» της ιστορίας –ή μάλλον, αυτοί στους οποίους οι ελεγκτές ντόπινγκ έκαναν πιο καλά από ποτέ την δουλειά τους και η τεχνολογία που είχαν στα χέρια τους για πρώτη φορά κατάφερε να ξεπεράσει εκείνη όσων κατασκεύαζαν τις απαγορευμένες ουσίες.

2008, Πεκίνο: Φανή Χαλκιά, Ελλάδα (Στίβος)

Η χρυσή Ολυμπιονίκης του 2004 στα 400 μ. εμπόδια δεν πρόλαβε καν να υπερασπισθεί τον τίτλο της στο Πεκίνο αφού ανιχνεύθηκε απαγορευμένη ουσία στα ούρα της σε τεστ που της έγινε με το που έφτασε στην Κίνα. Η Χαλκιά είχε κάνει την μεγάλη έκπληξη στην Αθήνα, βελτιώνοντας τους χρόνους της εντυπωσιακά σε κάθε κούρσα και φτάνοντας στη νίκη, αλλά ταυτόχρονα κάνοντας τους υπεύθυνους της WADA εχθρούς της, αφού αποφάσισαν να την καταδιώξουν στη συνέχεια σε κάθε της προσπάθεια, θεωρώντας πως στην Αθήνα τους είχε ξεγελάσει. Τελικά κατάφεραν να την πιάσουν στο Πεκίνο, όπου –κατά πολλούς- η Ελληνίδα αθλήτρια δεν θα έπρεπε καν να σταλεί. Ο ΣΕΓΑΣ επέμενε στην αποστολή της, παρότι δεν είχε κάνει καλούς αγώνες τα προηγούμενα χρόνια και παρότι ήταν γνωστό το κυνήγι που είχαν εξαπολύσει οι αρχές του αντιντόπινγκ εναντίον της και τελικά η αθλήτρια το πλήρωσε ακριβιά.

2008, Πεκίνο: Νταβίντε Ρεμπελίν, Ιταλία (Ποδηλασία Δρόμου)

Ο Ιταλός «μετρ» των ημερήσιων αγώνων δρόμου (το 2004 κέρδισε και τα 3 “Ardennes Classics”, το Amstel Gold Race, το La Fleche Wallone και το Λιέγη-Βαστόνη-Λιέγη, γράφοντας ιστορία) κατέκτησε το αργυρό μετάλλιο στους Ολυμπιακούς του Πεκίνου, αλλά βρέθηκε θετικός σε έλεγχο ντόπινγκ, έχοντας κάνει χρήση της ουσίας Mircera, ενός νέου φαρμάκου που αντικατέστησε την ερυθροποιτίνη.

Lance Armstrong (Ποδηλασία Δρόμου)

Ένας από τους κορυφαίους ποδηλάτες όλων των εποχών Lance Armstrong, αρνήθηκε να παραστεί και να υπερασπίσει τον εαυτό του για τις κατηγορίες που του έχει απαγγείλει η υπηρεσία καταπολέμησης του ντόπινγκ των ΗΠΑ, κάτι

που σημαίνει ότι αποβάλλεται εφ' όρου ζωής από την ποδηλασία και χάνει τους επτά τίτλους Tour de France που είχε στην κατοχή του. Το όνομά του έγινε συνώνυμο του μεγαλείου της ανθρώπινης ψυχής, όταν παρά το γεγονός ότι έπασχε από επιθετικό καρκίνο στα γεννητικά όργανα με μετάσταση σε πνεύμονες και εγκέφαλο, κατάφερε όχι μόνο να τον νικήσει, αλλά και να επιστρέψει στους αγώνες ως θριαμβευτής. Μέχρι πρότινος υποστήριζε την αθωότητά του, αλλά τα στοιχεία που υπάρχουν εναντίον του είναι αδιάσειστα και ο ίδιος φαίνεται πως προτίμησε να μην δώσει συνέχεια στη διαμάχη του με την USADA. "Ερχεται ένα σημείο στη ζωή κάθε άνδρα, που πρέπει να πει "ως εδώ". Για μένα, αυτό το σημείο είναι σήμερα. Αντιμετωπίζω αυτές τις κατηγορίες από το 1999. Τα τελευταία τρία χρόνια, η USADA κάνει ένα κυνήγι μαγισσών. Το αντίκτυπο που είχε στην οικογένειά μου και τη δουλειά στο ίδρυμά μου, με οδηγεί στη σημερινή μου απόφαση. Πρέπει να τελειώσω με τις ανοησίες", αναφέρει στην επιστολή του ο 40χρονος, πλέον, Armstrong. Ο Λανς Άρμστρονγκ παραδέχτηκε σε συνέντευξη που παραχώρησε στην Όπρα Γουίνφρεϊ, ότι χρησιμοποίησε απαγορευμένες ουσίες για την ενίσχυση της απόδοσής του, αλλά όχι στην έκταση που λέγεται. "Θεωρώ ότι αυτή η κατάσταση είναι ένα μεγάλο ψέμα, το οποίο επανέλαβα πολλές φορές. Το "κοκτέιλ" μου ήταν η EPO, οι μεταγγίσεις αίματος και η τεστοστερόνη", δήλωσε ο Άρμστρονγκ και επισήμανε ότι σταμάτησε το ντόπινγκ μετά την τελευταία νίκη του Tour de France το 2005, ενώ τόνισε ότι η τρίτη θέση που κέρδισε το 2009 δεν οφειλόταν στη χρήση ουσιών.

Σκευάσματα , μέθοδοι και ουσίες που χρησιμοποιούνται στο ντόπινγκ

Διεγερτικές Ουσίες

Ουσίες όπως οι αμφεταμίνες και η εφεδρίνη έχουν στο σώμα μια δράση παρόμοια με αυτή της αδρεναλίνης, την οποία παράγει το ίδιο το σώμα μας. Δρουν δηλαδή στο κεντρικό νευρικό σύστημα και "ενεργοποιούν" το σώμα σε μεγάλο βαθμό. Σε μεγάλες ποσότητες όμως, τέτοιες ουσίες απενεργοποιούν τα συστήματα του σώματος μας που μας προειδοποιούν όταν είμαστε για παράδειγμα πολύ κουρασμένοι και πρέπει να σταματήσουμε να τρέχουμε. Ένας αθλητής που παίρνει μεγάλες ποσότητες τέτοιων ουσιών δεν καταλαβαίνει πλέον πότε φτάνει στα όρια του, πράγμα που μπορεί να οδηγήσει σε υπερκόπωση, λιποθυμία ή ακόμη και τον θάνατο!

Διουρητικές Ουσίες

Οι διουρητικές ουσίες χρησιμοποιούνται κυρίως σε αθλήματα όπου πρέπει ο αθλητής να έχει ένα συγκεκριμένο βάρος. Τέτοιες ουσίες μπορούν σε διάστημα ωρών να επιφέρουν απώλεια μεγάλης ποσότητας νερού που σαν αποτέλεσμα έχει βέβαια και την απώλεια βάρους του σώματος! Τα διουρητικά είναι όμως πολύ επικίνδυνα! Με το που χάνεται τόσο γρήγορα τόσο νερό από το σώμα, χάνονται και

πολλές θρεπτικές ουσίες που χρειαζόμαστε. Το σώμα αφυδατώνεται και μπορούν να πάθουν μεγάλη ζημιά οι νεφροί .

Ναρκοτικές Ουσίες

Η μορφίνη, η ηρωίνη και η μεθαδόνη είναι οι πιο γνωστές ουσίες από την κατηγορία των ναρκωτικών. Έχουν δράση απαλυντική ενάντια στον πόνο αλλά και ηρεμιστική στο σώμα (πράγμα που ασπούμε για ένα πρωταθλητή του γκολφ ή της τοξοβολίας μπορεί να είναι πολύ χρήσιμο!). Σε μεγάλες δόσεις μπορούν να οδηγήσουν όμως ακόμη και στο θάνατο!

Αναβολικές Ουσίες

Οι αναβολικές ουσίες προέρχονται από την ανδρική σεξουαλική ορμόνη τεστοστερόνη και αυξάνουν την ποσότητα μυών στο σώμα ενώ παράλληλα μειώνουν την ποσότητα λίπους. Αυτό για τους αθλητές στίβου είναι προτέρημα, αφού χρειάζονται μεγάλη μυϊκή δύναμη. Επίσης υπάρχουν και bodybuilders που κάνουν χρήση αναβολικών ουσιών, αφού έτσι μπορούν με λιγότερο κόπο και πιο γρήγορα να φτιάξουν το κορμί που θέλουν .

Τα κυριότερα σωματικά προβλήματα που προκαλούν τα αναβολικά στους άνδρες είναι:

- 1)Μείωση του όγκου των όρχεων (μπορεί να είναι μόνιμη εάν υπάρχει παρατεταμένη χρήση των στεροειδών αναβολικών)
- 2)Μείωση του αριθμού των σπερματοζωαρίων
- 3)Σεξουαλική ανικανότητα
- 4)Πρόωρη φαλάκρα
- 5)Μεγέθυνση του προστάτη

- 6)Γυναικομαστία
- 7)Δυσκολίες ή πόνος κατά την ούρηση

Τα κυριότερα σωματικά προβλήματα που προκαλούν τα αναβολικά στις γυναίκες είναι:

- 1)Φύτρωμα μαλλιών στο πρόσωπο
- 2)Αλλαγές ή διακοπή των κύκλων της έμμηνου ρύσης (περίοδος)
- 3)Η φωνή γίνεται πιο βαθιά, όπως στους άνδρες (μπορεί να είναι μόνιμη εάν)υπάρχει παρατεταμένη χρήση των στεροειδών αναβολικών
- 4)Μεγέθυνση της κλειτορίδας (μπορεί να είναι μόνιμη εάν υπάρχει παρατεταμένη χρήση των στεροειδών αναβολικών)
- 5)Μείωση των μαστών

Τα κυριότερα σωματικά προβλήματα που προκαλούν τα αναβολικά στους άνδρες και στις γυναίκες είναι:

Ακμή στο πρόσωπο και στο σώμα, σοβαρής μορφής
Αδυνάτισμα των τενόντων των μυών με κίνδυνο ρήξης τους
Κιτρίνισμα (ίκτερος)
Τρεμούλιασμα
Πρήξιμο των αστραγάλων και των ποδιών
Μείωση στο αίμα της καλής χοληστερόλης HDL
Ψηλή πίεση

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, στα παιδιά και στους νέους ενήλικες, τα αναβολικά μπορούν να βλάψουν τις περιοχές στα άκρα των οστών που είναι υπεύθυνες για την ανάπτυξη τους, με αποτέλεσμα να καταστέλλουν την ανάπτυξη σε ύψος.

Οι επιδράσεις των αναβολικών στον ψυχικό κόσμο αυτών που τα παίρνουν είναι οι ακόλουθες:

Ευερεθιστικότητα
Ανεξέλεγκτα ξεσπάσματα οργής που μπορούν να οδηγήσουν σε βίαιες πράξεις
Σοβαρές αλλαγές στη διάθεση με αποτέλεσμα να προκαλείται κατάθλιψη όταν διακοπεί η λήψη των αναβολικών
Ψευδαισθήσεις
Εξασθένηση της ικανότητας κρίσης που προέρχεται από το γεγονός ότι υπάρχει υπερβολική αυτοπεποίθηση και το αίσθημα ότι κάποιος είναι αήττητος
Παρανοϊκή ζήλια
Οι μακροχρόνιες επιπλοκές που παρουσιάζονται στους χρήστες αναβολικών ουσιών είναι οι ακόλουθες:
Αυξημένα επίπεδα χοληστερόλης
Ψηλή πίεση
Ανωμαλίες στη λειτουργία της καρδιάς, των νεφρών και του ήπατος με κίνδυνο πρόκλησης ασθενειών των οργάνων αυτών
Κίνδυνος μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών (AIDS, ηπατίτιδα) λόγω της χρήσης κοινών βελονών για τη χορήγηση αναβολικών που δεν μπορούν να δοθούν από το στόμα αλλά μόνο δια μέσου ένεσης
Κίνδυνος δηλητηρίασης διότι προϊόντα που πωλούνται ανεξέλεγκτα, στη μαύρη

αγορά, μπορούν να περιέχουν άλλες ουσίες που δυνατόν να είναι τοξικές

Γονιδιακό Ντόπινγκ

Οι γονιδιακές θεραπείες χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση νοσημάτων όπως οι αναιμίες, η μυϊκή δυστροφία, οι παθήσεις των περιφερικών αγγείων κ.τ.λ. Η χρήση τους για τη βελτίωση της απόδοσης των αθλητών είναι απαγορευμένη). Επεμβαίνοντας γονιδιακά είναι δυνατόν να μετατραπεί αναλογία

των μυϊκών ινών με αυξημένη ή ελαττωμένη συσταλτικότητα, βοηθώντας έτσι τους αθλητές των δρόμων για μικρές (σπρίντερς) ή για μεγάλες (μαραθωνοδρόμοι) αποστάσεις. Στα πλαίσια του γονιδιακού ντόπινγκ υπάρχουν μελέτες όπως αυτή για την προσπάθεια αναστολής της λειτουργίας της μυστατίνης, η οποία έχει σαν αποτέλεσμα την αυξημένη μυϊκή ανάπτυξη, δύναμη και αντοχή. Επίσης υπάρχουν διάφορες ερευνητικές προσπάθειες που βρίσκονται ακόμα σε πειραματικό στάδιο.

Φυσικό Ντόπινγκ

Η έννοια "φυσικό ντόπινγκ" χρησιμοποιείται για τις αθλήτριες που μένουν έγκυες και στη συνέχεια διακόπτουν την εγκυμοσύνη στο τρίτο ή τέταρτο μήνα, 1 έως 2 μήνες πριν από τους αγώνες. Επωφελούνται με τον τρόπο αυτό από την αύξηση των οιστρογόνων- προγεστερόνης που παρατηρείται στις πρώτες εβδομάδες της εγκυμοσύνης, η οποία ασκεί αναβολική δράση. Μετά από τη διακοπή της κύησης και μέχρι τους αγώνες η στάθμη των ορμονών μειώνεται σταδιακά. Οι αθλήτριες επίσης χρησιμοποιούν ορμονικά σκευάσματα για την ρύθμιση του εμμηνορρησιακού τους κύκλου. Όσα αναγράφονται στις

Προηγούμενες παραγράφους, αποτελούν ένα σχετικά μικρό δείγμα των μέσων που χρησιμοποιούνται για ντόπινγκ. Επίσης πρέπει με ιδιαίτερη έμφαση να τονιστεί ότι πολλά

Από τα σκευάσματα, κυρίως αυτά που δεν ανήκουν στην κατηγορία των φαρμάκων,

διατίθενται ελεύθερα από τα ειδικά καταστήματα , το διαδίκτυο ή τα φαρμακεία .
Τέλος

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι το ντόπινγκ είναι ιδιαίτερα διαδεδομένο και στα ζώα , κυρίως στα άλογα αγώνων κ . τ . λ .

Βέβαια δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι ένα είδος “ ντόπινγκ ” είναι και ο καφές που πίνουμε καθημερινά , το τσάι , η κόκα κόλα , η σοκολάτα ή ακόμα και το Βιάγκρα!

Ανάγκη για ορθή ενημέρωση

Πολλοί από τους χρήστες των αναβολικών ουσιών έχουν λανθασμένη αντίληψη για τις επιδράσεις τους στον ανθρώπινο οργανισμό. Δεν είναι γνώστες των επικίνδυνων και μόνιμων επιδράσεων που έχουν τα στεροειδή αναβολικά στον ανθρώπινο οργανισμό, ιδιαίτερα όταν βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης.

Παρασύρονται από πληροφόρηση και διηγήσεις άλλων για τα θετικά αποτελέσματα που μπορεί να έχει η λήψη αναβολικών. Όμως συνήθως σε τέτοιες καταστάσεις παραγνωρίζονται οι επικίνδυνες και μόνιμες επιπτώσεις που προκύπτουν από την εν λόγω χρήση.

Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό οι νέοι και έφηβοι να ενημερώνονται ότι τα θετικά που μπορεί να προκύψουν παροδικά, είναι ασήμαντα και αμελητέα συγκρινόμενα με τις μεγάλες και μόνιμες επιπλοκές που είναι σε θέση να προκαλούν.

Παράλληλα είναι καλό να συζητούνται οι εναλλακτικές λύσεις για βελτίωση της σωματικής τους εικόνας και για να πετύχουν το ποθούμενο. Η καλή διατροφή και σωματική αγωγή, μπορούν να τους βοηθήσουν να πετύχουν τους στόχους τους χωρίς να διακινδυνεύουν την υγεία τους τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον.

ΠΗΓΕΣ

ΕΝΤΥΠΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εφηβεία – Οδηγός επιβίωσης (Άρτεμις Τσίτσικα – Ορέστης Γιωτάκος)

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

http://www.delasalle.gr/gymnasio_lykeio/projects/doping.pdf

http://www.nsph.gr/files/011_Ygeias_Paidiou/Koinonikh_Paidiatrikh_tei_mathimata/DOPING-MONOGRAFIA-PAL.KIMENO%20EPEXERGASIA.pdf

<http://www.stivoz.com/forum/showthread.php?1104-%CE%91%CE%BD%CE%B1%CE%B2%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%80%CF%84%CF%8E%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CF%85%CE%B3%CE%B5%CE%AF%CE%B1> 04/12/2015

<http://www.kathimerini.gr/190266/article/epikairothta/ellada/ntopingk-a8lhtwn-sthn-arxaia-olympia>

<http://www.sport24.gr/Sports/periptwseis-ntopingk-poy-sokaran-ton>

athlhtismo.2333546.html

<https://www.medlook.net/%CE%88%CF%86%CE%B7%CE%B2%CE%BF%CE%B9/293.html>

<https://jimagas.wordpress.com/2013/01/07/%CE%BD%CF%84%CF%8C%CF%80%CE%B9%CE%BD%CE%B3%CE%BA-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1/>

<http://ygeia.tanea.gr/default.asp?pid=8&ct=4&articleID=15347&la=1> 20/11/2015